

➤ Za złamanie tranzytowej procedury celnej, ukraiński urząd celny domagał się zapłacenia cla – pokryte z ubezpieczenia gwarancji z karnetu TIR, regres do przewoźnika R. na kwotę 50 tys. PLN. Łącznie: ok. 240 tys. PLN (na datę uznania) czyli wartość domu przewoźnika R.

Sugestia

Zwracamy uwagę na zapisy dokonane w liście CMR. Zgodnie z art. 12 konwencji CMR, władnym do zmiany odbiorcy lub miejsca odbioru jest wyłącznie nadawca (lub odbiorca w sytuacjach przewidzianych w art. 12).

Praktyki wykonywania poleceń otrzymywanych od spedytorów są dość powszechne – gdy otrzymacie je od spedytora-oszusta, efekt może być podobny jak w przykładzie.

Przykład 2

Kradzież towaru na postoju

Konwencja o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów (CMR) sporządzona w Genewie dnia 19 maja 1956 r.

Artykuł 17.

1. Przewoźnik odpowiada za całkowite lub częściowe zagnięcie towaru lub za jego uszkodzenie, które nastąpiło w czasie między przyjęciem towaru a jego wydaniem, jak również za opóźnienie dostawy.

Opis przypadku

Przewoźnik K. otrzymał od spedytora zlecenie na przewóz elektroniki z Ł. w Polsce do J. w Szwecji. O 21.00 samochód zjechał z promu i przed 24.00 był na miejscu dostawy. Kierowcy nie zezwolono na zaparkowanie na wewnętrzny parking na terenie odbiorcy i wskazano zewnętrzny ogólnodostępny parking dla oczekujących na rozładunek. W nocy dokonano kradzieży 54 sztuk telewizorów.

Przyczyna szkody

Kradzież telewizorów z naczepy w czasie nocnego odpoczynku kierowcy.

Skutki

- Towarzystwo ubezpieczeniowe X. odmówiło pokrycia szkody z powodu nie spełnienia zaleceń odnośnie parkowania, określonych w polisie OCP - nie zaparkowania pojazdu na parking strzeżonym lub przy całonocnej stacji paliw.
- Złożono odwołanie - Towarzystwo ubezpieczeniowe X. nie zmieniło decyzji.
- Szkada została pokryta przez koreańskiego ubezpieczyciela L. z ubezpieczenia cargo. Przewoźnik K. otrzymał od kancelarii prawnej z W. Brytanii roszczenie (tzw. regres) na kwotę 25.650 EUR (ok. 92.000 PLN). Powołano się na ograniczenie odpowiedzialności do wagi towaru (art. 23.3 konwencji CMR) – roszczenie zostało zmniejszone do 19.500 EUR (ok. 80.000 PLN).
- Należność została zapłacona w całości, przewoźnik K. złożył w sądzie pozew przeciwko towarzystwu ubezpieczeniowemu X - oczekuje na wyznaczenie terminu rozprawy.
- Strata: ok. 80.000 PLN, czyli wartość kilkuletniego ciągnika siodłowego.

CDS powstał w 2001 roku i jest kontynuacją wieloletnich doświadczeń założyciela firmy w zakresie likwidacji szkód z ryzyk transportowych, komunikacyjnych i związanych z odpowiedzialnością cywilną, a także w zakresie ubezpieczeń OC przewoźnika i spedytora.

CDS specjalizuje się w obsłudze szkód powstałych w transporcie oraz obsłudze ubezpieczeń transportowych.

Misją CDS jest wspomaganie branży TSL poprzez świadczenie usług związanych z doradztwem, obsługą szkód i roszczeń oraz serwisem ubezpieczeniowym.

www.cds-odszkodowania.pl

Sugestia

Zwracamy uwagę na zapisy dokonane w polisach OCP. Jeżeli zawierają zastrzeżenia odnośnie parkowania w określonych miejscach, dbajmy o to, aby tego przestrzegać lub wykupmy taką polisę OCP, która da nam większą swobodę przy wyborze miejsc postojów.

W większości przypadków, parkowanie w miejscach innych, niż określone w polisach kończy się odmową odszkodowania i szkodę musimy pokryć sami – pamiętajmy o tym.

Przykład 3

Zlecenie przewozu podwykonawcy-oszustowi

Konwencja o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów (CMR) sporządzona w Genewie dnia 19 maja 1956 r.

Artykuł 3.

Przy stosowaniu niniejszej Konwencji przewoźnik odpowiada, jak za swoje własne czynności i zaniedbania, za czynności i zaniedbania swoich pracowników i wszystkich innych osób, do których usług odwołuje się w celu wykonania przewozu, kiedy ci pracownicy lub te osoby działają w wykonaniu swych funkcji.

Opis przypadku

Przewoźnik D. otrzymał od spedytora zlecenie na przewóz kawy z B. w Niemczech do K. w Polsce. Z uwagi na brak wolnych środków transportu Przewoźnik D. (jako spedytor) „odsprzedał” zlecenie (już spedycyjne) przewoźnikowi R.

W zleceniu było zastrzeżenie, że nie może być ono dalej „odsprzedawane”. Przewoźnik R. pomimo tego zastrzeżenia „odsprzedał” zlecenie kolejnemu przewoźnikowi K. a ten jeszcze dalszemu przewoźnikowi B. Przewoźnik B. „odsprzedał” zlecenie kolejnemu przewoźnikowi, który okazał się oszustem. Towar został załadowany i nigdy nie dojechał do odbiorcy.

Przyczyna szkody

Utrata towaru wskutek działania przewoźnika-oszusta.

Skutki

- Towarzystwo ubezpieczeniowe X. odmówiło pokrycia szkody z powodu nie wpisania przewoźnika S. w list CMR. Złożono odwołanie – Towarzystwo ubezpieczeniowe X. nie zmieniło decyzji.

- ▶ Szkada została pokryta przez niemieckiego ubezpieczyciela A. z ubezpieczenia cargo. Niemiecki ubezpieczyciel skierował do sądu w Niemczech przeciwko przewoźnikowi D. pozew o zapłatę. Przewoźnik D. podnosił, że wystąpił w charakterze spedytora i nie ponosi winy w wyborze, gdyż zlecił przewóz wiarygodnemu przewoźnikowi R. Sąd uznał, że przewoźnik D. ponosi odpowiedzialność jak przewoźnik z art. 3 konwencji CMR i nakazał zapłacenie powodowi kwoty 102.000 EUR. W drodze sądowej ugody, niemiecki ubezpieczyciel A. zmniejszył kwotę roszczenia (regresu) do 36.500 EUR (148.000 PLN).
- ▶ Strata: ok. 148.000 PLN, czyli wartość całkiem nowego ciągnika siodłowego.

Sugestia

Zwracamy uwagę na to, jakie zlecenia otrzymujemy i jakie umowy zawieramy – od tego zależy nasza odpowiedzialność i w efekcie nasze bezpieczeństwo.

Przy przyjmowaniu zleceń należy również pamiętać, że tzw. „odsprzedawanie” zleceń nie przenosi na podwykonawcę odpowiedzialności. Skoro zawarliśmy umowę przewozu, ponosimy odpowiedzialność za siebie i wszystkie inne osoby i podmioty, którymi posługujemy się przy wykonaniu tej umowy.

W opisanym przypadku, nawet gdybyśmy występowali w charakterze spedytora, spotkalibyśmy się z zarzutem braku należytej staranności przy wykonywaniu obowiązków spedycyjnych. Konsekwencje byłyby podobne – brak odpowiedzialności ubezpieczyciela.

Konsekwencje niewiedzy lub pomyłki mogą być bolesne – w tym przykładzie jest to aż 148.000 PLN.

OC spedytora

Przykład 1

Zawarcie przez spedytora umowy przewozu i zlecenie przewozu podwykonawcy – przewoźnikowi zawodowemu.

Konwencja o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów (CMR) sporządzona w Genewie dnia 19 maja 1956 r.

Artykuł 3.

Przy stosowaniu niniejszej Konwencji przewoźnik odpowiada, jak za swoje własne czynności i zaniechania, za czynności i zaniechania swoich pracowników i wszystkich innych osób, do których usług odwołuje się w celu wykonania przewozu, kiedy ci pracownicy lub te osoby działają w wykonaniu swych funkcji.

Opis przypadku

Spedytor P. otrzymał od swojego zleceniodawcy zlecenie przewozu sprzętu AGD z T. w Polsce do B. w Niemczech. Z uwagi na brak środków transportu oraz brak licencji na wykonywanie międzynarodowego transportu drogowego, Spedytor P. standardowo zlecił przewóz podwykonawcy - przewoźnikowi R. Spedytor P. posiada zawarte jedynie ubezpieczenie OC spedytora. Towar został poważnie uszkodzony w czasie wypadku drogowego.

Przyczyna szkody

Uszkodzenie towaru wskutek wypadku drogowego.

Skutki

- ▶ Towarzystwo ubezpieczeniowe X. odmówiło pokrycia szkody z ubezpieczenia OC spedytora, gdyż spedytor P. zawarł umowę przewozu i jego odpowiedzialność wynika z konwencji CMR, a nie z kodeksu cywilnego, co nie jest przedmiotem ubezpieczenia OC spedytora. Złożono odwołanie - Towarzystwo ubezpieczeniowe X. nie zmieniło decyzji. Spedytor P. skierował przeciwko towarzystwu ubezpieczeniowemu pozew do sądu. Sąd I instancji przyznał rację towarzystwu ubezpieczeniowemu X. i oddalił pozew. Sąd orzekł, że spedytor P. zawarł umowę przewozu i odpowiada na podstawie art. 3 konwencji CMR, gdyż ponosi odpowiedzialność za osoby i podmioty, którymi posługuje się przy wykonaniu umowy przewozu. Sąd uznał, że przy określeniu odpowiedzialności nie ma znaczenia, że spedytor nie ma własnych środków, ani też odpowiedniego ubezpieczenia – ważne jest, jaka umowa wiązała strony.

- ▶ Spedytor P. musiał pokryć szkodę z własnych środków – aż 125.000 PLN.

Sugestia

Przy przyjmowaniu zleceń należy pamiętać, jaką umowę zawieramy na ich podstawie. Jeżeli ma to być umowa na zorganizowanie przewozu, bez względu na to, jakie zapisy są w zleceniu, doprecyzujmy to ze zleceniodawcą i potwierdźmy to na piśmie (faksem lub mailem). Zleceniodawca musi też wiedzieć, że przewóz towaru zlecieliśmy zawodowemu przewoźnikowi – naszemu podwykonawcy.

Jeżeli może dojść do sytuacji, gdy zostaniemy uznani za przewoźnika (tutaj umownego), zaasekurujmy się zawierając dodatkową umowę OC przewoźnika w ruchu międzynarodowym (lub też w krajowym). Możemy również postarać się o rozszerzenie zakresu OCS o OCP umownego. W każdym przypadku da to nam zabezpieczenie na wypadek uznania nas w sporze z wierzycielem za przewoźnika.

Konsekwencje niewiedzy lub zaniechań mogą doprowadzić do konieczności pokrycia szkody z własnych środków – 125.000 PLN, to strata wyników wielomiesięcznej pracy spedytora.

Przykład 2

Zawarcie umowy spedycji i zlecenie przewozu przewoźnikowi-oszustowi.

Ustawa Kodeks Cywilny z dnia 23 kwietnia 1964 r. (Dz.U. z 1964r. Nr 16, poz. 93)

Art. 799

Spedytor jest odpowiedzialny za przewoźników i dalszych spedytorów, którymi posługuje się przy wykonaniu zlecenia, chyba że nie ponosi winy w wyborze.

Opis przypadku

Spedytor M. otrzymał od swojego zleceniodawcy zlecenie przewozu sprzętu elektronicznego z W. w Polsce do P. we Francji. Spedytor M. nie dysponuje środkami transportu, nie posiada również licencji na wykonywanie międzynarodowego trans-

portu drogowego - prowadzi tylko działalność spedycyjną. Spedytor M. posiada zawarte jedynie ubezpieczenie OC spedytora. Za pośrednictwem internetowej giełdy transportowej T. spedytor M. nawiązał kontakt z węgierskim przewoźnikiem i zlecił mu przewóz towaru. Towar został załadowany i nigdy nie dojechał do odbiorcy.

Przyczyna szkody

Utrata towaru wskutek działania przewoźnika-oszusta.

Skutki

- Towarzystwo ubezpieczeniowe X. odmówiło pokrycia szkody z ubezpieczenia OC spedytora, uzasadniając, że nie ponosi odpowiedzialności za szkody powstałe wskutek rażącego niedbalstwa i powołując się na istniejące orzecznictwo sądów. Towarzystwo ubezpieczeniowe X. zarzuciło spedytorowi M., że przy wyborze przewoźnika nie wykazał się należyłą starannością w wyborze przewoźnika.
- Zleceniodawca T. domaga się od spedytora M. pokrycia szkody w wys. 157.000 EUR.

Sugestia

Kierując zlecenie do nowego przewoźnika należy pamiętać, że może trafić ono do przewoźnika-oszusta. Przy istniejącym systemie weryfikacji przewoźników na giełdach transportowych, łatwo jest na takiej giełdzie zarejestrować się oszustowi podającym się za lub podszywającego się pod istniejącego przewoźnika.

Należy więc wnikliwie weryfikować przewoźników – szczególnie nowych i z kontaktów z giełd transportowych. Konsekwencją zlecenia przewozu przewoźnikowi-oszustowi może być poważna strata finansowa – w opisanym przypadku to aż 157.000 EUR = ok. 640.000 PLN, czyli 80 metrowe mieszkanie w dużym mieście.

To zaledwie kilka przykładów obrazujących, jaki wpływ może mieć szkoda oraz brak odpowiedniej wiedzy, czy też stosownych procedur na byt i istnienie firmy transportowej lub spedycyjnej.

Jak widać z przykładów, koszt niefrasobliwości może być spory – można stracić samochód, dom lub mieszkanie.

Warto więc zatrzymać się chwilę nad lekturą i przez pryzmat przywołanych przykładów ocenić, co możemy jeszcze poprawić, co wprowadzić i jak się zabezpieczyć. Kwoty roszczeń z przykładów dowodzą, że warto się nad tym zastanowić. ◀

Jerzy Różyk

www.cds-odszkodowania.pl

Do tej pory w dziale ubezpieczeniowo-prawnym, przygotowywanym we współpracy z CDS Odszkodowania przedstawiliśmy następujące tematy:

- Jak zawrzeć dobre ubezpieczenie OC przewoźnika
◀ TSLbiznes 3/2010 (str. 44)
- Gdzie parkować, czyli o kradzieżach w transporcie towarów
◀ TSLbiznes 4/2010 (str. 68)
- Za co odpowie spedytor, czyli o ubezpieczeniu OC spedytora
◀ TSLbiznes 5/2010 (str. 52)
- Deklaracja wartości towaru a odpowiedzialność przewoźnika
◀ TSLbiznes 6/2010 (str. 66)

Zapraszamy do zapoznania się z artykułami z wydań archiwalnych. Czytelników zainteresowanych otrzymaniem wydań archiwalnych prosimy o kontakt:

redakcja@tsl-biznes.pl

www.forumtransportu.pl

Forum
transportu.pl

W dobrym
kierunku